

สิ่งที่เราต้องการ

นำเสนอเมื่อ : 9 ส.ค. 2552

ขึ้นชื่อว่าความต้องการ แต่ละคนจะมีความต้องการไม่เหมือนกัน
ทั้งนี้คงจะขึ้นอยู่กับสภาพร่างกาย จิตใจ สภาพแวดล้อม พฤติกรรม และนิสัยของแต่ละคนที่สั่งสมมา
จนกลายเป็นความเคยชิน(สันดาน) ซึ่งยากที่จะแก้ไข หรือแก้ไขได้แต่ต้องใช้เวลานานหน่อย

วันนี้เป็นวันพระ จึงได้มีโอกาสไปร่วมทำบุญที่วัด ตักบาตร ทำบุญอุทิศให้กับผู้วายชนม์
เจ้ากรรมและนายเวร นอกจากนี้ยังได้รักษาศีล ฟังเทศน์และบำเพ็ญจิตภาวนา ตามประเพณีของไทย
ซึ่งแต่ละวัดคงจะทำคล้าย ๆ กัน ตามหลักการทำบุญ คือ ทาน ศีล และภาวนา

ในวันนี้พระคุณเจ้าได้เทศนา เรื่อง ความต้องการของคน โดยได้เทศนามาหลายเรื่อง
แต่กล่าวสรุปได้ว่า คนเรามีความต้องการเหมือนกันทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนจน หรือคนรวย ไม่ว่าจะชาวไทย
หรือชาวต่างประเทศ สิ่งที่ทุกคนต้องการมีอยู่ ๔ ประการ คือ

(๑) **ต้องการความสุข** คงไม่มีใครปฏิเสธว่าไม่ต้องการความสุข ทุกคนต่างขวนขวายทำทุกสิ่งทุกอย่าง
บางครั้งยังเอาชีวิตเขาแลก เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ และเมื่อได้มาแล้วจะได้มีความสุข และความสุข
ก็แบ่งออกได้เป็น ๒ อย่าง คือ สุขทางกาย กับ สุขทางใจ

(๒) **ต้องการลาภ** หรือความโชคดี ต้องการสิ่งที่ได้มาโดยง่าย ๆ ไม่ต้องการลงทุนลงแรง
หรือที่ชาวบ้าน เรียกว่า ลาภลอย หรือประเภทลงทุนน้อยแต่ได้มาก
โดยเฉพาะบุคคลที่ชอบเสี่ยงโชคทั้งหลาย

(๓) **ต้องการยศ** ตำแหน่ง หรือฐานันดรศักดิ์ต่าง ๆ เพราะคิดว่าเมื่อมียศ ตำแหน่ง
หน้าที่การงานใหญ่โตแล้ว ยศ ตำแหน่งดังกล่าวสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ ทุกคนจึงดิ้นรน
เพื่อให้ได้มาเพื่อตำแหน่ง หน้าที่การงาน ที่ใหญ่โต แมจะต้องไปสร้างเวรสร้างกรรมหนักหนาแค่ไหน ก็ยอม
เพื่อยศและตำแหน่งที่ที่เขาต้องการ และ

(๔) **ต้องการให้คนสรรเสริญเยินยอ** ไปไหนมาไหนมีแต่คนยกย่องนับหน้าถือตา
มีคนสรรเสริญในทางที่ดี มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป บางคนถึงกับต้องมีการประกาศ
โฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปรู้จัก

ส่วนสิ่งที่คนทั้งหลายไม่ต้องการก็มีอยู่ ๔ ประการเช่นกัน คือ ความทุกข์ เสื่อมลาภ เสื่อมยศ
และการถูกนิโทษ ซึ่งขอธรรมดังกล่าว ก็คือโลกธรรม ๘ ประการนั่นเอง อันเป็นหลักสี่ธรรมของชีวิต
ซึ่งทุกชีวิตจะต้องประสบกันทุกคน

นอกจากนี้พระคุณเจ้ายังได้แนะนำว่า หากเราพบกับสิ่งที่เราไม่ต้องการทั้ง ๔ ประการ แล้ว
จะต้องแก้ไขอย่างไร โดยเราทุกคนจะต้องยอมรับกับความจริงของชีวิต
และจะต้องพบกับสิ่งดังกล่าวกันทุกคน หากเรายอมรับกับความจริงและทำใจยอมรับแล้ว
ก็จะทำให้เรามีความสุขมากขึ้น การเข้าใจหลักสี่ธรรมของชีวิต และยอมรับกับความจริง
ก็จะกลายเป็นคน..มีความสุขง่ายและทุกข์ยากขึ้น

เพื่อให้ทุกท่านได้เข้าใจในโลกธรรม ๘ มากขึ้น

จึงได้นำความหมายจากบอรรถธรรมะวัดประยุรวงศาวาส มาเผยแพร่ดังนี้

โลกธรรม 8 หมายถึง เรื่องของโลกซึ่งมีอยู่ประจำกับชีวิต สังคมและโลกของมนุษย์ เป็นความจริงที่ทุกคนต้องประสบด้วยกันทั้งนั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม อยู่ที่ว่าใครจะประสบมาก หรือประสบน้อยช้าหรือเร็วกว่ากัน

โลกธรรม แบ่งออกเป็น 8 ชนิด จำแนกออกเป็น 2 ฝ่ายควบคู่กัน ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกัน คือ ฝ่ายอิฏฐารมณ์ อารมณ์ที่น่าปรารถนาและฝ่ายอนิฏฐารมณ์ อารมณ์ที่ไม่น่าปรารถนา ดังนี้

โลกธรรมฝ่ายอิฏฐารมณ์ คือ ฝ่ายที่มนุษย์พอใจมี 4 เรื่อง คือ

1. ได้ลาภ หมายถึง ได้ผลประโยชน์ ได้ทรัพย์สินเงินทอง ได้บ้านเรือนหรือที่สวน ไร่นา
2. ได้ยศ หมายถึง ได้รับแต่งตั้งให้มีฐานันดรสูงขึ้น ได้ตำแหน่ง ได้อำนาจเป็นใหญ่เป็นโต
3. ได้รับสรรเสริญ คือ ได้ยิน ได้ฟัง คำสรรเสริญคำชมเชย คำยกยอ
4. ได้สุข คือ ได้ความสบายกาย สบายใจ ได้ความเบิกบาน ร่าเริง ได้ความบันเทิงใจ

โลกธรรมฝ่ายอนิฏฐารมณ์ คือ ฝ่ายที่มนุษย์ไม่พอใจมี 4 เรื่อง คือ

1. เสียลาภ หมายถึง ลาภที่ได้มาแล้วเสียไป
2. เสื่อมยศ หมายถึง ถูกลดความเป็นใหญ่ ถูกถอดออกจากตำแหน่ง ถูกถอดอำนาจ
3. ถูกนินทา หมายถึง ถูกตำหนิติเตียนว่าไม่ดี ถูกผู้อื่นพูดถึงความไม่ดีของเราในที่ลับหลังเรียกว่าถูกนินทา
4. ตกทุกข์ คือ ได้รับความทุกข์ทรมานกายทรมานใจ

ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ไม่มีอะไรเที่ยง ไม่มีอะไรแน่นอน ไม่มีอะไรเป็นตัวของเราเอง ไม่มีใครในโลกนี้จะพบแต่ความสมหวังตลอดชีวิต จะต้องพบกับคำว่าผิดหวังบ้าง ผู้มีปัญญาได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างดีแล้ว พึงทำใจเอาไว้กลางๆ ว่า มีคนนินทา ก็ต้องมีคนสรรเสริญ มีสุขก็ต้องมีทุกข์ มีลาภย่อมเสื่อมลาภ มียศก็ย่อมเสื่อมยศ

หากเราหวังอะไรเกินเหตุ เมื่อเวลาเราผิดหวัง ไม่สมหวัง ให้ทำใจไว้ว่านั่นคือโลกธรรมทั้ง 8 คือ มีได้ก็ต้องเสื่อมได้ เป็นของธรรมดาในโลกนี้ ไม่ว่าจะสัตว์หรือบุคคลใด ก็ย่อมหนีสิ่งเหล่านี้ไปไม่พ้น เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์ ก็ย่อมหนีสิ่งเหล่านี้ไปไม่พ้นอย่างแน่นอน เพราะเมื่อไม่สมปรารถนาที่ตัวเองคิดไว้ จะได้ไม่ต้องมานั่งเสียอกเสียใจ รำพึงรำพันกับตัวเองถึงความไม่สมหวัง จะได้ไม่ต้องเป็นทุกข์มาก

เพราะฉะนั้น จึงใช้สติปัญญาหมั่นพิจารณาอยู่เนืองๆ ว่า สิ่งใดมีเกิดขึ้น ก็ต้องมีเสื่อมไปเป็นของธรรมดา เหมือนโลกธรรมทั้ง 8 ประการ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ ทุกคนจะต้องตกอยู่ในโลกธรรม 8 กั้นถวนหนา จะได้ไม่ต้องเศร้าโศกเสียใจเป็นทุกข์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างเป็นสุข"

*